

Hensyn til hvilke det ærede Medlem, der indledede Forhandlingen i Dag, bemærkede, at der for dem kunde gives meget skarpe Bestemmelser, men de samme Bestemmelser bør ikke kunne gjøres anvendelige paa de øvrige Fattige. Saasnart Nogen nu synker ned til den sørgelige Stilling i Samfundet at maatte modtage offentlig Fattigunderstøttelse, mistet han en betydelig Del af sine borgerlige Rettigheder, og deriblandt sin politiske Valgret, men jeg tror, at man bør forsørge en Del af de Fattige saaledes, at de ikke miste disse Rettigheder. Det er Noget, de have Ret til og Krav paa i Henhold til Grundlovens § 84, som jeg ganske opfatter ligesom det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), men i samme Mandatet, som jeg udtaler dette, skal jeg dog tilføje, at det rimeligvis ikke kan være det ærede Medlems Mening, at denne Paragraf skulde stilles hen i nærværende Lov som en Paragraf uden nærmere Regler. Grundloven forudsætter netop Love, der give Regler for Udvælgelsen af denne Paragraf, og det er netop for at give saadanne Regler, at nærværende Lovforslag er kommet frem. — Naar den ærede Minister mente, at vi skulde afvente Fuldsprelsen af den nedsatte Kommissions Arbejder, før man tog fat paa denne Sag, kan jeg ikke deri være enig med ham. For det Første frygter jeg nemlig for, at det vil tage nogen Tid, inden Resultatet af disse Arbejder kommer til at foreligge, og dernæst har jeg heller ikke den Tro, at Frugterne af denne Kommission ville vise sig væsentlig forskjellig fra Frugterne af andre paa lignende Maade nedsatte Kommissioner, i hvilken Henseende jeg blot skal opkaste det Spørgsmaal, om man er kommen Kirkespørgsmaalenes Løsning nærmere rii en hel Række Aar efter Kirkekommissionens Slutning, end man var før dens Nedsettelse? I det Hele nærer jeg med mange ærede Medlemmer en vis Mistro lige overfor Kommissioner af en vis Art, og Erfaringen synes at stadfæste denne Mistro. Jeg mener, at Ordningen af de Forhold, vi her ønske at lovgive om, er temmelig paatvængende, og at man ikke for snart kan tage fat derpaa. Jeg vil i den Anledning tillade mig nogle faa Bemærkninger, men skal dog først gjøre den Bemærkning til det ærede Medlem for Svendborg Amts 4de Valgkreds (Dassfeldt), at jeg vel holder for, at det danske Folk er noget tilaars som Folk, men at jeg dog rigtignok ikke vidste, at de 80 af 100 vare over 60 Aar, saaledes som det ærede Medlem bemærkede, idet han hævdede, at der var en Feil ved vor Beregning; det var vistnok en Feiltagelsernes Feiltagelse (Udførelse). Jeg holder for, at jeg opfattede Ordene rigtig, men der er jo en Mulighed for Feiltagelser med Hensyn til mundtlige Udtalelser; forøvrigt forekom det mig, at det ærede Thing opfattede Udtalelsen paa samme Maade som jeg. Jeg skal i denne Forbindelse endnu kun gjøre et Par almindelige Bemærkninger, som jeg

knytter til den Betragtning, at jeg ikke anser det for forsvarligt for Folkethinget at vente med at søge en Reform af disse Forhold gennemført til en ubestemt og aldeles ubestemmelig Fremtid. Jeg tror ikke, at Arbejdernes Vilkaar tillade, at man venter saalænge, idet jeg tager Ordet „Arbejderne“ i Betydning af de Samfundsborgere, der leve under saadanne økonomiske Vilkaar, at de kunne være udsatte for at komme til at trænge til Hjælp. Det er vel ved en anden Leilighed i denne Sal blevet fremhævet fra en betydelig Autoritet, at der forelaa Beviser paa, at Arbejdernes Vilkaar i de senere Aaringer have forbedret sig, men jeg holder for, at de Beviser, der foreligge i Form af en vis Mængde klingende Mønt i Statskassen, kun vise, at Arbejderne have været i Stand til at udgive nogle flere Penge, hvilket ingenlunde er ensbetydende med, at deres økonomiske Stilling virkelig er bleven bedre. Den Omstændighed, at Arbejderne have været i Stand til at opnaa en større Arbejds løn, har jo ogsaa ført med sig, at Livsforbrødenhederne ere stegne i Pris. Jeg indrømmer, at den større Arbejds løn ikke helt og holdent bestemmer Livsforbrødenhedernes Pris, men jeg paastaar, at Forhøielsen, naar den har naaet en vis Udstrækning, har en ikke ringe Indflydelse paa det her omhandlede Forhold, og dermed forsvinder en ikke ringe Del af den større Fortjeneste, som Arbejderen har. Desuden maa man, naar Tælen er om, hvad Arbejderne behøve at leve af, ikke glemme, at Arbejderen ikke nu kan leve saa tarveligt og paa samme Vis som i en svunden Tid, uden at han vil lide betydelig mere derved, end han tidligere har lidt. Naar man har henvist til Boligerne og andre Arbejderne vedkommende Forhold og paapeget, at disse ere bedre nu end tidligere, maa man dog ogsaa erindre, at hele den Maade, hvorpaa Samfundet nu lever, og den Livsbetragtning, der nu hersker i Samfundet, og som ogsaa berører Arbejderen, gjør, at han stiller større Krav til Livet, end hans Forfædre gjorde. Kan det end ikke siges, at hans Tilværelse vilde ophøre eller hans Sundhed lide, fordi han kom til at leve som disse, vilde han dog komme til at lide derved, nemlig gennem de Saon, det vilde paaspre ham, og altsaa ogsaa af denne Grund vil Arbejderen behøve mere til at leve af end tidligere. Der er en Side af Arbejderbevægelsen, som staar i Forbindelse med det her Anførte, og som jeg tror at kunne fremdrage, fordi ogsaa den viser, hvor nødvendigt det er at hjælpe Arbejderen til Selvhjælp for paa den Maade at gjøre det muligt for ham at leve et menneskeligt Liv. Jeg sigter herved til de saakaldte Arbejdsnedlæggelser. Det er bekendt, at Arbejderne i de senere Aaringer have forstaaet at slutte sig sammen for i samlet Flok at nedlægge Arbejdet og derved formentlig blive satte i Stand til at tilvinge sig høiere Arbejds løn. Nogle have troet, at det ad den Vej kunde lykkes Arbejderne at skabe